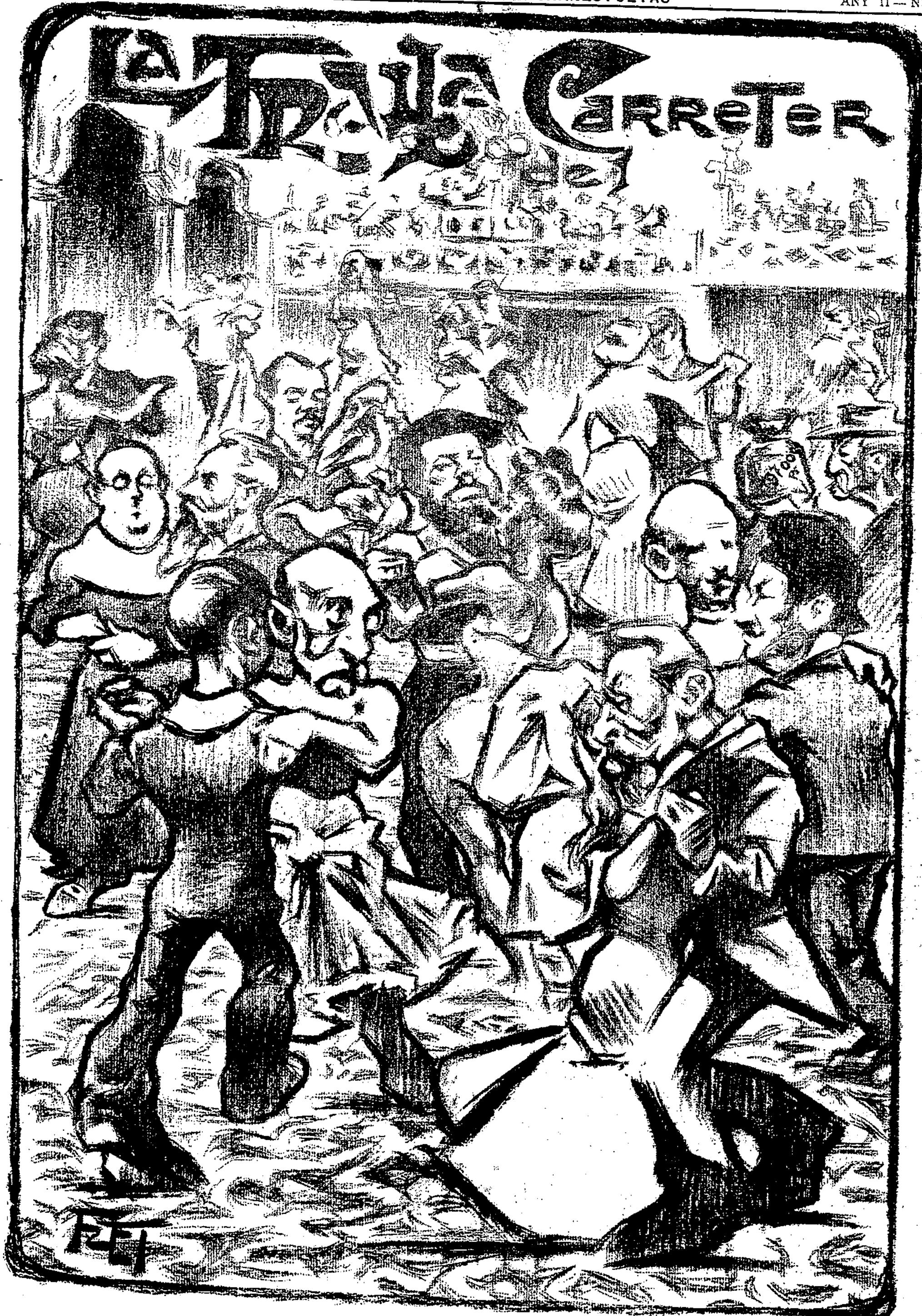

BARCELONA 12 DE FEBRER DE 1904

NÚMERO-EXTRAORDINARI DE CARNESTOLTES

ANY II — NUM. 8

15 céntims.

La plana de devant

Com que la primera plana necessita explicació tot seguit anem à darrà a n'els nostres llegidors. Com veurán, es un retrato de la trista situació que està atravessant l'Espanya gràcies à n'els redemptors, tant d'un partit com d'un altre, que's passan lo bò y millor del temps, ballant a costelles de la escudida nació. No hi hâ dupte, ab el noy tendre sois hi balla en Salmerón, l'un fâ de puntal al altre, perque no cayguin tots dos. El Asiàtic Corominas, (podia trobar un millor que un alcalde de real orden que li concedís el vot?) Natural. Una parella qu'es pendant de la anterior. L'amó del Marqués del Duero balla ab el seu protector, el que va darli l'empleo que ha exercit tant bé; de gós, aquell Dato, mitja closca qu'encara sent lo soroll dels aplausos spontanis que li dedicâ tothom. En Pidal el casi-cura, es clar que li correspon per parella en Nozaleda. Al senyor Rach-Rach-Buxó

jo crech que aquest es un turo que s'entre i balla sol, es dir sol, ab companyia, y una companyia d'or. (Qué diré d'en Carlos Chapasicaliptich ballador que balla ab una... senyora? vamós, que me río yo, i Y don De Buen de parella ab el célebre hippòparion? Senyors, es una instantanea que tots l'havém vista prou; per saber si es ben exacte no hi hâ més que darse un tom pels viaranyys de la política y estudiar las situacions, dels respectius personatges ensopagats de debò (dit siga sense modestia); prò si meditan senyors, que ja som à Carnestoltes, la setmana del soroll y las besties, no'm neguin qu'es molt apropiat això de mostrâl ball de disfressas dels polítics en acció. Y si el quadro no'n agrada (qué volen qu'cis digui jo?), El deixan, qu'es lo que n'altres fem ab altres paperots, disfressats d'autonomistas prò que fan una pudò d'incens y d'ayga beneyta, que fa venir mai de cor.

Ja ho diuge Figaro que coneixia al poble espanyol com si l'hagués parit. Aquí tot l'any es carnaval. ¡Y tan si ho es! Vegin: Desd'el quefe del Govern, que disfressat de pinxo, està fet un personatge de Los Valientes, exposantse à que surti qualsevol pasteta y ab una bufada el fassí saltar per damunt de la bota del ministeri de la Governació, à n'en Juan Espanyol, à qui tothom se creu ab dret à presentarlo ab aquest d'aquell traç, disfressant contiguament el modo de pensar, per qu'ell, pobret, may el fa públich, tal volta perque no'n té, tothom à n'aquest estat celebra el Carnaval un dia si y altre també. El Congrés, la representació de l'estat, fa ja molts dies qu'està convertit en un ball de disfressas. Res hi fa qu'els franks, ab tota franges, es fassin, di si senyor, posantse à 40; qu'el pa, la carn y las verduras estiguin més altas qu'en Berenguer, que de tant alt, quant plou es multa primer qu'els altres mortals; qu'aquell Juan Espanyol de qui els parlava no pugui menjar; lo important es divertir-se y fer broma, y per això no hi ha com fer un ball de disfressas permanent y perque surti baratu dirne Congrés y fersell subvencioná pel poble pagano ab quatre mil dures per ball. Diu qu'els últims varen ser lluidissims, que s'hi presentaren disfressas ricament habilitades y qu'el públich hi feu la gran gatzara. No hi haguera premis, però d'haverini, s'en haguera endut el primer, en Antoni Maura. S'hi ha presentat de valent, y contan que à no ser per la clenxa que desdye una mica del personatge, l'home hauria inspirat terror. Tot sovint obría una navaja y deya: aquí no mano més que jo. Probablement, tothom l'haguera deixat manar, perque ab el quefe del Govern a ningú li convé estarhi malament, ja que disposa dels fondos de los reptiles, de no empenyérsen en fer entrar al ball à una disfressa qu'anava vestida de frare. Diu que tots els del ball el conequeren desseguida, per que havia fet no sé quantas malifetas à Fili-

pinas y que's va armar un triploch de deu mil dimonis. Anem à dir que no'n hi havia per tant, perque totes las disfressas qu'hi havian al saló, en materia de malifetas ne podian donar trenta y ratlla al frare més frare. En Salmerón que duya un traço de mayestàtico, una indumentaria estranya de la que no'n sabem més sino que fâ riure més qu'en Corominas parlant de geografia, va treure la caixa de la seva filosofia krausista, qu'es com treure la caixa dels trons y va dirne de tots colors. També cridaren de ferm un coix qu'anava de menja catalanistas y dos payos més, l'un molt ben vestit de democràtic-radical, un traço qu'aquest any s'ha posat de moda, y un tal Nocedal, que ja fa un grapat de temps que corre pel mon disfressat d'integrista. Els hi feren coro uns tulans que per tot dia van de amigós del poble, si bé ja sab tothom que son molt més amigós dels burgesos, perque, com ells, menjan, beuen y no fan res... més que mal. Però no hi valgueren rahons de cap mena. El qu'anava disfressat de valent, digué qu'el frare ballaria com els altres y que à n'el que no li agrada; que s'hi posés fullas... de diari. Els directors d'aquests se donaren per aludits y quina ne varien pensar...; disfressar à n'en Moya, director de *El Liberal*, de pinxo y durlo à la soirée. A un valent altre valent, se digueren ells. En Moya bé prou se va escarrassar, pero sigui que l'altre el coneixerà o que ja estigui convençut de que en terra de bornis el cego es rey, es el cas qu'ell segueix tan fresh, tallant el bacallà y menjantsel que es lo que justament ensutisme més à n'els altres socis de ballaruga. Si; perquè à un fulano que li va passar per la clepsa disfressar de rusinyol y anar à dir que tots eran una colla d'embusteros y que sols els catalanistas deyan la veritat, se'l escoltaren com qui sent ploure. Un dels de la colla parodiant allò tan coneut, va dir: *No ha sido nada, señores, puede el baile continuar.* Y seguiren fent la gran broma, mentres nosaltres els hi tolerem à uns senyors que hi han més enllà dels Pirineus no's cansin de que ns divertim tant y fassin plegar el ball.

CARRETER XERRAIRE

La Rua d'enguany

Es un secret, prò si'm juran que ningú ho té que saber, no'm fa res comunicalsi prò molt reservadament. Diu... que tindrem cabalgata ab tots els seus als y ets. Si senyors, no cal que riguin. Dihuc que serà un deset de luxe, trajos y pedrás, y rochs... y Rocas també; vuy dir que també hi haurà ases y tatans. Y en Don de Buen l'hipparion pensa trobarhi. Jo tot lo programo sc; prò francament la noticia com que oficialment dech, à un guardia municipal, no se's sera imprudent que la esbombi. Puig si arriba a oídos d'un Conceller del trist fraternal postetals, y pot sapiguer d'ahont vé es capás de treure'l sueldo al guardia... y quedarsel ell. Es per això que'ls suplico que no ho fassin correr més que hi va el pà d'una família que ho necessita pla be.

Diu que romperán la marcha vint municipals de a peu que anirán cantant la Paula deu cops à cada carrer. Després els de les brigadas, mèntres callin els primers (vestits de patges Lluís XV) cantant «Jo t'el encendré». Tot seguit en Corominas montat a cavall d'un bò que si pot ser serà negre y si s'en troben vermells. Fent costat à en Corominas, el anciano Don Llorens, vestit de colera morbo que's molt apropiat per ell perque may cap epidèmia ha fet de morts tant exècs com el licenciado anciano quant de metge'l deixan fer. El insigne Serraclarà y el barberillo Grañé iunt ab en Buxó-granota (quin terceto caballers) se disfressaran de ratas. Diu que han copiat el model d'aquella tres de la Gran-Via. Vant molt apropiats també! En Porrera m'e' disfressan de senyor, que's un paper que li va pitjar que a un Cristo dos pistolas y un fusell. El Nel-lo de mosquetero ab plumes y tonelet y ab la lizonza en la mano molt cremat y dihent renecs. En Mir y Miro de chufa fent la dansa del... ventrell cantant Frú-frú y el Morongo. En Marsillach de valent ab las galatas molt infladas y el cap plé de xiribehs. En Junoy, de blanch d'Espanya vol donar-se aquest gustet de semblar ai menys, un dia, un home com els demés. Després seguirà una escolta composta dels caballers més notables de la guardia del Palau del Parcet. El Nel, L'escarda-ventres, En Tija, El Capellanet,

Disfressa coneuguda.

Disfressat de llibertari
tothom el coneixerà;

es la mateixa disfressa
que va treure l'any passat.

Ball de bastons

¡Un colmo de barra!! Es en Roca y Roca. Per xo no deuen ex-tranyar els que notan que cada setmana, ens menjén un bossi d'*Esquella* y un altre de *Campagna*.

Y no vuy pas tractarho en broma, perque en l'assumpto que vaig à exposar hi ha entredat el nom del Dr. Robert, y per la veneració que aquest nom ens inspira, parlarém, per aquesta vegada, seriament ab el director dels dos setmanaris que hi anomenat.

Vostés recordarán el número de *La Esquella* en què'l Sr. Roca, ab aquell cinisme peculiar en ell, refusava l'invitació que *horantiho*, li va dirigir la Comissió del monument pèra que assistis al acte d'inauguració de las obras.

El Sr. Roca's donava de menos d'anarhi, però no s'ha donat de menys de publicar en el seu setmanari fotografias del acte que desdeny assistirhi.

Se tractava d'un senzill negoci editorial. Y els «conspicuos», els que tant deuen estimar la forma republicana, quant se tracta de la bossa, son capassos de negar, no diré jo la idea, sinó al seu pare, per no perdre els deu céntims miserables d'un número més vengut ó no vengut.

L'amó de *La Esquella*, va endevinar prou bé que'l *Cu Cut* y *LA TRALLA DEL CARRETER* s'haurian procurat fotografias per guarnir de gala els seus respectius números, com me-reixia l'acte qu'és s'havia efectuat.

Això feva trontollà la *integritat* de la venta de *La Esquella*, que ab las ideas exposadas en contrà del monument, debia no portar cap senyal qu'acusés la presencia de cap delegat del setmanari, lo diumenge a la plassa de l'Universitat.

Però, com que las ideas son en politica y això es molt més serio, com diu el personatge d'en Santiago Rusiñol, va desarse la tan bescantada idea al calajx del armari de la llibreria López, y va vestirse lo rotape de mercantilisme rastre, parió y *pendant* de la trata de negres, puig si aquella's feya ab homes, els la fan ab quelcom molt sagrat, ab els sentiments d'un poble que per no saber més del que sap, se fia del primer republicà (?) ab vistes al llibre de caja.

Y ha comparescut *La Esquella* ab las correspondents fotografias per no perdre compradors y per milèssima vegada en Llopis y en Roca y Roca s'han passat las ideas per sota la cama.

**

Pel en demés, gracies, per la propaganda que per la causa autonomista feu *La Esquella* en lo seu número de divendres, y gracies ademés, perque ab això ns ha demostrat el candidat derrotat per Tarrasa, que podrán trobarse tal vegada, que dich tal vegada, ab seguritat, republicans més capassos qu'ell de

dirigit un setmanari, però lo qu'es més baruts, això si que no es pas possible ni buscants ab llums d'arc voltaic.

Ademés, lo copiar el text d'un periódich catalanista de certa mena, que jutja immers-cut lo monument, à *La Esquella*, li fa molt poch favor, perque recordi que'l text aludit en una de sas parts diu:

«que mal que li pesi, li aixeca'l pedestal ab la mateixa serenitat y sanch freda ab que ha explotada la seva figura, pero fer negocis ab bustos de guix, cendreras, licors, postals, etc., etc.»

Are l'articularista del esmentat periódich podria anyadir: «y els que sent los més encarnissats enemichs, explotan la seva figura en un setmanari publicant fotografias d'un acte de que han abominat.»

«No es aixis Roca burro? *

En un altra qüestió torna a posar a prova en Roca la seva passió, y la falta de sentiments liberals de que tant blassona.

Tothom que hagi tingut la pena d'haver llegit un número qualsevolga de *La Esquella* de la època de interinitat arcaldesca del senyor Maríal, haurà vist que al llarg del temps dihen que *La Perdida* es una mala educada y nosaltres uns clavaguerons, ¿saben quina finesa dedica al Sr. Maríal?

Donchs bé, després del incens que prodigava al esmentat senyor y porque l'ex-arcade interi va tenir la noblesa d'assistir diumenge al acte de la plassa de l'Universitat, *La Esquella*, que pertant vegadas el temps dihen que *La Perdida* es una mala educada y nosaltres uns clavaguerons, ¿saben quina finesa dedica al Sr. Maríal?

Donchs pintantlo de llimiabotas, netejant las d'en Rusiñol y apunt de netejar las d'en Doménech y Montaner.

Aquesta es la llibertat que predican els que salvarán à Espanya amorrant en Salmerón, en Blasco, en Lerroux y demés pandilla, à la caja del Erari Espanyol.

¿Es a dir que'l Sr. Maríal en us d'un perfecte dret, y com à regidor qu'es del municipi que presidi el Dr. Robert, no pot honrar ab sa assistència l'acte que se celebri en honor d'un ex-arcade? Molt bé, Roca.

Ja'n dirás ahont l'has apresa aquesta teoria de la llibertat.

«Y la educació que tiris en cara als altres? »

«Es decent pintar à un home en actitud laçayuna pel sol fet de no coincidir ab las vostres ideas? Molt bé, altre vegada.

De las dos qüestions esmentadas, els teus correligionaris qu'en prenguin la part que vulguin; per nosaltres, no bas fet més que afermarnos el criteri que tenim format d'ensà qu'et vas vendre la teva terra per deu céntims cada divendres. Qu'ets el més farfant dels farsants de la colla del trust, que no ets republicà, ni democràtic, ni periodista y que ab prou feynas arribas à home y si ho ets, qu'et consti qu'es, per equivocació.

El carro de la ba...rra

Rambla avall y rambla amunt, els Judas de Catalunya, van pasejant els seus desvergonyiments fiscais dintre d'un carro traonat, guarnit ab pelleringes brutas y descolorides ahont mitj esborrat à causa de la mala qualitat de la tinta, si llegeix *Libertad, Igualdad y Fraternidad*.

S'han dissressat d'homes decents, però no poden dissimular els seus mals instints.

Ab confis de farina que a doxo van tirant, es fan seguir d'una colla de famolenchs que, afanyosos d'arreplegarne tot el possible, no s'entretenen en examinar la calitat de lo que tantas empentes y trevalls els costa.

Y's Judas si diverteixen. De tant en tant ab tota la seva forsa tiran unes quantas grappades de blat de moro, que al tocar als infelissos qu'en tropell van seguint à la carretada de mascarons, els produueix certa satisfacció que la celebran ab riallas.

Pobres y richs, tothom que's persona de de seny s'aparta aixis que veu que s'acosta el carro. No més si acostan els qu'en mitj de la bullanga, miran de ferhi alguna cartera o be algun rellotge.

Y rambla amunt y rambla avall van seguint la broma atropellant à tot bitxo vivent y de passada trencant algún vidre ab las seves gracies de mal genero.

Y tot es mogut pels gelos d'una població veïna; que secretament ha ofert un premi a la comparsa que millor desllueixi la festa de nostra ciutat.

Els Judas de tota la vida, quins caps de colla son l'Assiàtich, el Negret y en Roch y Ruch, ajudats d'uns quants forasters pagats pels juheus de l'esmentada població, casi tenen la partida guanyada.

L'avaricia del frenesi y l'enveja y'l despit han fet que ab tota devoció assisteixin à la moixiganga de la que procuran treurent tot el partit possible repartint prospectes de medicinas falsificadas que fan més mal qu'una peregrada.

Però, cap al tart, el mateix poble inconscient que'l segueix, comensa à tastar els confits ab trampa que fins llavors havia anat arreplegant y indignat de veures burlat comensa à xiularlos y à apostrofarlos.

Dels crits y xiulets en venen pedras l'una darrera l'altra y's mascarons espahordits tocan retirada.

L'ona de los enganyats va creixent y fa temer una desgracia.

Els garrots y's punys closos adhuc alguna qu'altra arma mitj amagada fent tema per quan baixin del carro.

Prop de la casa refugi dels traidors una gentada amenassadora ja s'espera; arriba el carro de la ba...rra y quan entreis que l'esperavan y's que'l seguian anaven a fer pagar cara la riada de que havian sigut objecte per part d'aquells murris, d'una casa vehina surt un escamot de civils y vulgars ó no vulgars fent rotllo protegiént als malfactors d'aquella tarda... y de molts altres.

L'endemà *La Perdida* deya que uns pillets pagats pels catalanistas volian assaltar la casa y que al poble li havian agratit tant els confits ab que'l mascarons *perdidos* l'havian obsequiat.

XURRIACAS

El mitin anti-masónich

QUATRE RATLLAS Y QUATRE COMENTARIS

No fariam nosaltres esment d'aquest mitin, celebrat diumenge passat à Novetats, perque enteném que tothom es ben dueno de ser clerical ó anti-clerical ó de no ser clerical ni anti-clerical, y de fer propaganda de sas ideas, però es el cas que à n'aquest mitin hi van pendre part significadas personalitats del Catalanisme, lo que resgina sa conformitat ab lo que's feu y's digué en el teatre aludit y per això aném à acupar-nosen.

Retalls de lo que's digué en el mitin:

«Ja es hora de que's desllindin els camps: à un cantó els amics de la Creu, à altre els enemichs. (Grans aplausos.)»

«Ens acusan als catòlics—diu—de que tenim dues pàtrias, la d'aquí y Roma; donchs jo dich qu'encara's quedan curts: en tenim una, Espanya; una altra, Roma, y una altra, més gran, més alta, la que no veuen els que creuen que tot s'acaba à la tomba, la patria natural del home: el Cel.»

«Fa un resüm històrich sobre la perdua de las colonias y de las matansas de frares, que no's repetirán (nò, nò), perque «si vingues-

sin aquests malfactors à seguir els consells de certos periódichs, deshonra de Barcelona (aplauvos), y l'autoritat no prengués midas, nosaltres aniriam à la porta dels temples (si, si), à defensar lo que val més que nosaltres, la Religió (ovació).»

«Aludeix à la meditació de Sant Ignasi sobre las dues banderas, deduintne la necessitat de que's desllindin els camps, y acaba excitant à vessar la sanch, si convé, per la bandera que Deu va portar à la terra.»

«La Religió—diu—és patriotism; qui no és bon catòlic, no pot ser bon català ni bon espanyol. (Grans aplausos.)»

Are aném à ser comentaris. Presidi aquest mitin el senyor Bertrán, senador catalanista, hi assistiren els diputats catalanistas senyors Albo y March, y s'hi adheriren el concejal catalanista senyor Pla y Daniel y el diari catalanista *La Veu de Catalunya*.

Si això s'acabés aquí, tindrian rahó sobrada els enemichs del Catalanisme pera dir qu'aquest es *clerical y reaccionari* y perque no'n tinguin y si poden dir això, s'els hi pugui dir que també hi ha *catalanisme* que no es clerical ni reaccionari, nosaltres, CATALANISTAS, enfront de las afirmacions qu'es feren en el mitin aludit, hi posém las següents:

«No s'han de desllindar els camps en amich y enemich de la Creu, perque això significaria el comens d'una lluyta religiosa y totas las religions han de tenir com à si principal l'evitar las lluytas y'l derramament de sanch y atenen à n'aquesta màxima es per lo que ELS POBLES CIVILISATS, FA JA DOS SIGLES qu'han resolt el problema religiós, mitjansant la mutua tolerancia.»

«Els catalans no més tenim una patria: Catalunya.»

«Els cristians no han d'anar enllach à vessar sanch. Son els únichs que no podém ferho. Cristo rebé una bofetada à la galta dreta y pará la esquerra.»

«Se pot ser bon català y bon catalanista y no ser catòlic.»

Y are res més. Creym que faràn sevas aquestas afirmacions tots els catalanistas avensats, y perque ho creym es perque no volén fer imputacions de cap mena als catalanistas clericals, que creuhen en las contraries. Ells tenen las sevas idees y nosaltres tenim las nostres. Ells fan ostentació de las sevas, nosaltres de las nostres.

Y consti que per nosaltres se pot suprimir la masoneria, el jesuitisme y tot lo que's vulgui.

Lo que no's pot suprimir es l'autonomia, la llibertat y'l progrés. Y aquestas tres cosas estan renyidas ab las lluytas religiosas que a PRIMEROS DEL SIGLE XX VOLEN TORNAR À ENCENDRE uns apreciables fanàtichs. Ab la cooperació d'elements qu'es diuen aymants de l'autonomia, de la llibertat y del progrés, qu'es lo més trist.

R. C.

La prempsa espanyola

Música de La Gran-Via

Yo soy *El Imparcial*,
Yo el *gran País*,
Yo *El Liberal*.
Somos los tres caciques
De toda Espana
Ganamos perros chicos
Con mucha marfa.
Y muchos nos creen
Patriotas de fuerza
Y somos tres vivos,
con mucha vivesa.
No estraßen ustedes
Lo que hemos crecido
Si tanto alcornoque
Nos ha protegido.
Cuatro guerras promovimos,
Con ellas *parem ganamos*,
A Espana bien la partimos,
Pero nos redondeamos.
Cien mil hombres menos
Llantos y dolores
Esta fue la obra
De nuestros sudores,
Que el país se hundió...
Y a nosotros qué?
Yendo en el machito, yendo en el machito
Si esta molt rebé
Tengo allá (1) *El Noticiero*,
Yo *La Perdida*,
Yo un hijo memo.
Los tres à la inconsult
Siempre defenden,
Pero los catalanes
No los entienden.
Y sólo han logrado
Con mucho dinero
Pescar algún tonto
Y algún forastero.
No estraßen ustedes
Que no hayan crecido
Porque allá no duermen
Cuál fuera debido.
Si se habla de Autonomía
(Que es la salvación de Espana)
Clamamos ¡¡Separatistas!!
Y así se vive y se engaña.

(1) Barcelona.

EN ROCA Y ROCA.— ¿ Me coneixeu, me coneixeu ?
ELS DE «LA VANGUARDIA».— No'n fa poch de temps, ... per això't vam treure de casa.

—Pam, pam—don Macari picant de mans per cridar al vigilant.—Volsthí jugar que aquest home es a buscar alguna llevadora ó cosa aixís. Torném a picar. (Pausa). Esperém un ratet à veure. Té, are s'posa à ploure. Oh, y el fret que fa. (Pausa de mitj quart). Torném a picar.

—Voooooy!

—Gracias à Deu.

—Dispensi que l'hagi fet esperar, però es qu'hi hagut d'anar a buscar mitja lluira de figas per una senyora qu'està d'aquella manera y li ha vingut el desitj à n'aquesta hora.

—Bé, si, es comprén. No's mogui que torno à baixar desseguida.

—Don Macari s'enfila escala amunt y truca que trucarás à casa en Pepito.

—Qui hi ha?

—Obri, don Pepito; soch en Macari.

S'obre la porta; don Pepito en calzotets.

—Y donchs, que fan? ¿Qué venen ó no?
—Ahont?
—¿Qué s'estan vestint encare?
—No l'entench. Si ja som al llit.
—Pro, evoste no'ns ha enviat una tarjeta dihen qu'aquest vespre vindrian à donar un assalto à casa?
—No, senyor, no.
—i . . . !

**

Don Macari, al ser al carrer de la Diputació, qu'es el de casa seva, veu gran il·luminació y sent tocament de piano y veus de disfressas que surten del quart pis de la casa número 307 numeració vella. Al adonarsen del número, qu'es el de casa seva, segons la numeració nova, cau en basca de l'entraïda.

ANTONI C. AYNE

Cupiositats

EL PAPER COM ALIMENT.—ja poden plegar las fonda, hotels, restaurants, tabernas ahont «se sirbe de comer», y altres establiments similars en que la gent s'hi atipa ó s'ho pensa.

Un ex-alcalde d'*Hispania* acaba de descubrir el nou aliment quin nom va al cap d'aquestes ratllas; si senyor el paper; aquesta mateixa pasta empleada per un sens fi d'usos més ó menys reservats es un aliment més nutritiu que 60.000 pessetas de carn, ous ó bacallà.

Fa poch, el descubridor d'aquesta maravilla ha passat la mar de dies no més qu'ab el paper qu'entra en una proposició escrita per una companyia de travies que demanava a un ajuntament se li deixés impedir un passeig.

El descubridor de la cosa Mr. Buxó creu

poguer viure d'aquesta manera els anys prècisos pera ferse una torreta.

NOU APARELL DE CASSA.—Es curiosissim en extrém el qu'ha inventat un tal A. *Leroux*. Ni las telas de cassa auçelis, ni'l besch, ni'l reclams, ni las més perfeccionadas escopetas podrán competir ab aquest aparell. L'inventor fa anys subvencionat pel govern del seu país pera fer els estudis precisos, ha donat ab la clau de la cosa. Y à sé que l'aparell no pot pas ésser més sencill: Se compón d'un diari, d'algunes centas accions de 500 pessetas y d'un lleteret de fusia.

L'han batejat ab el nom de «Caza del Pueblo».

Lo més raro es qu'ab aquest aparell, la cassa cau ja cuya; això es las perdius ja cauen ab coletas de Bruxelas ó a la vina-greta; els pollastres rostits; la badella ab pesos ó en forma de bisteck ab las corresponents patatas, etc., etc.

Un dels vedats ahont ha sigut ensejat es el conegut ab el nom de CIUTAT COMPTAL.

LA MUSICA EMPLEADA EN LLOCHE DE MAHONS.—Si senyors, es així. La cosa, no es per estranyar à ningú. Saviam ja que la música s'havia empleat pera la curació de certas enfermetats, pera domesticar les feras y pera fer posar bé'l dinà, etc., etc. Però com a parent de mahó, no s'havia sentit à dir mai; malgrat això la cosa no es menys certa.

Com tots els grans descobriments, aquest es degut à la casualitat.

Un empresari de teatres de Barcelona, (Catalunya) es va llevar un dia de mal humor y li vingué la idea de no pagar un músich dihen que si ho feya bé ó no ho feya, encare que creyem que si, perque el músich pagat no fa bon só y de conseguent el que no es pagat deu ferlhó bò; lo certes que no va volgut pagar al tal músich y qu'els companys d'orquesta per solidaridad es van declarar en vaga.

Nostre empressari per això no's va apurar y enviant a buscar músichs d'un teatre de MADRID (*Castella*), va omplir la orquesta; y are ve'l bo! Llensa's als músichs quatre notes y comença à aparedarse las portas del teatre fou tot hu; tant es aixis que naturalment en el tal teatre no hi pot entrar ningú, ab la consegüent desesperació del empre-sari.

UN HOME CONTRA TRES CENTS.—Tal com ho llegeixen. Y que no es guatlla ó novelà com allò qu'escrivia aquell periodista madrileny quant la guerra ab els Estats Units, que venia à dir: «¿Qué pueden estos tocinos contra un pueblo que tiene hijos que se llaman Diez y Diez y por tanto cada uno vale como veinte?» per sort no va ser aixis.

Donchs si senyors, això es autèntich.

El colós es diu Antoni Maura y es fill de Mallorca. Mideix... no se quants centimetres d'alsada y una cosa pel istil d'amplada.

L'arma qu'usa es la oratoria barrejada (al menys per are) ab una forta dossis de rahó.

Per fortuna aquest fenòmeno tant... fenomenal emplea las sevas dots en combatre pillos de set parells de solas y granujas dels més descastats.

No sabem si serà estatuable, però si ho es se la farà ell mateix la estatua.

PUNTA

Important

SUSCRIPCIÓ COMBINADA

à LA TRALLA DEL CARRETER y la biblioteca *Nova Catalunya*.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

MITJ ANY:

Barcelona.	3 Ptas.
Fora.	4 »

UN ANY:

Barcelona.	5 Ptas.
Fora.	6 »

La biblioteca *Nova Catalunya* publica un volúm cada quinze días, de manera que els suscriptors rebràn setmanalment LA TRALLA DEL CARRETER y quinzenalment un volúm de la biblioteca.

Tots els que se suscriquin tenen dret als volúms publicats fins à la fetxa.

S'admeten suscripcions en lo kiosco Soisona, Rambla del Mitj, y en la Administració de LA TRALLA DEL CARRETER, Bruch, 41, 3.º, 1.^a

Els suscriptors de fora poden enviar la suscripció en sagells de correu.

— No més fent la figuereta
faig anà al poble en renou;

jo m'hi guanyo la videta
y el poble may ne té prou.

La Fí de la segona República⁽¹⁾

He tingut un somni terrible. He somniat que fullejava un diari escrit per un barceloní del any 1906, ultim any de la segona república espanyola. Heus aquí lo qu'he llegit, tot sompiant... Però no: tot plegat seria massa horrorós... y massa llach. Reproduuiré tan sols el diari corresponent al mes d'octubre. Ja n'hi ha prou.

Dia 1. — Els carlins del Xato del Jep entran a Igualada, fusellant als voluntaris rendits. Entre els voluntaris s'hi troba mister Houston Wright, subdit americà, director de la fàbrica de Pons y Raventós. Indignació immensa a Barcelona ab aytal fet vandàlic. L'Ardid, ministre d'Agricultura, pronuncia un eloçent discurs anunciant el càstich dels culpables. Insurrecció dels voluntaris de la República, esporuguts pels fusellaments d'Igualada. Saqueig de la Seu barcelonina, de la casa Guel i del Círculo Ecuestre. Pànic general.

Dia 2. — Segueix el desordre. Incendi del palau de la Diputació. La Publicidad fa saber l'arribada d'en Salmerón. Sembla talment que les calamitats s'empaytin. En Lerroux, ministre de la Governació, baixa del expres de Madrid. Ovació. L'Ardid, son company de ministeri, que ja's trobava a Barcelona, l'abrossa. Esclata una bomba carregada ab nitro-glicerina. Confusió horrorosa. La policia sabreja al poble sense pietat. Dispersió dels lerrouxistes. A la nit té lloch un meeting monstre a la Casa del Pueblo. En Lerroux increpa als reaccionaris ab gran energia; heus aquí un dels seus millors periodes: *Hay lenguas más hediondas que el putrido aliento del marrano, que la viscosa piel de la sierpe nauseabunda; hay cerebros más repugnantes que las llagas del leproso, descarnados, oliendo a materia corrompida; pero hay, ciudadanos, algo que aun es peor, porque nace de los pantanos de crecen y se multiplican los microbios que con el hombre acaban; y ese algo es el reaccionario, escoria vil, sér sin sexo, monstruo castrado que se multiplica en un aquilarre sempiterno para mengua y baldón de la noble España!*

Dia 3. — Heus aquí'l nou ministeri: Presidència, Salmerón; Governació, Lerroux; Instrucció Pública, Corominas (Sebio); Guerra, Estévez; Marina, Marenco; Agricultura, Adolfo Marsillach; Gracia y Justicia, Buxó; Relacions Estrangeres, Benito de Endara. Decepció general. Incendi del Convent de Santa Clara. Els revolucionaris enderrocan l'esbelt campanar de Santa Agata.

Dia 4. — El Xato del Jep derrota als republicans a Sant Feliu de Llobregat. Fuga de l'Ardid. Fusellament de trescents presoners. Saqueig de Sant Feliu. Els republicans barcelonins, com venjansa, enderrocen els claus-tres romànichs de Sant Pau del Camp y la fàbrica vella del Ajuntament. En Sanpere y Miquel (batlle) dirigeix la paraula a les masses, y es apedregat sense compassió. Intervenció de la policia republicana.

Dia 5. — La Publicidad porta un telegrama anunciant qu'en Salmerón no pot venir. Gravíssimas novas. El govern de la Unió americana exigeix reparació per la mort de mister Houston Wright, demanant el fusellament dels assassins. En Salmerón ofereix castigarlos. En Lerroux marxa a Madrid. Las turbas, alashoras, s'entregan als més execrables excessos. Es assassinat l'alcalde popular Sanpere y Miquel.

Dia 6. — Una columna de 13,000 republicans, ab artilleria y cavalleria, menada per en Rodrigo Soriano, surt de Barcelona a fi de castigar al Xato del Jep. Entusiasme, frenesi, deliri. Crema de centres autonomistes. La avantguarda de la columna cala foch a Sarrià y a la iglesia de Pedralbes.

Dia 7. — El Xato del Jep sorprén de nit, a Valldoreix, vora Sant Cugat del Vallès, als

republicans d'en Soriano. Desfeta horrorosa. Els carlins no perdonan la vida. En Soriano es trossejat. Incendi del gloriós monestir per el Xato del Jep. Al saberse la nova a Barcelona, l'Ajuntament y la Diputació's reuneixen en sessió permanent. Destrucció dels tramvies elèctrics. Assassinat dels reaccionaris barcelonins. Torturas horroroses. Estat de guerra. Liuytas pels carrers. A la nit se restableix la tranquilitat.

Dia 8. — Dia La Publicidad que ve contra Barcelona una esquadra americana, per apoyar la nota de son govern. La forman els acorassats *Cavite y Santiago de Cuba*, els creuers *Manila y Sampson*, y els canoners *Mac-Kinley y Dewey*. En Girona parla de banderas blanques. Terror. Censura.

Dia 9. — En Marquina convoca al poble devant de La Publicidad y etxega la següent oda:

No has muerto no, matrona soberana;
el fulgido rubor de tus mejillas
se extiende como un manto vaporoso
de púrpura oriental...
y ahoga los aullidos impotentes
del vil gusano que del Cáos fué hijo,
tu ferrea mano, en apretón soberbio...

Esvolot. Corredissas. Las masses cantan la *Marsellesa* d'en Clavé. Trencadissa de vidres. La policia, a cops de sabre, neteja la Rambla.

Dia 10. — Las forces d'en Soriano, degudament reorganisades per Gregori Brau (a) Aragonés, plantan cara als carlins, vora Moncada. El Xato del Jep derrota de nou als republicans, causantels grosses perdues. Fusella als presoners. Els revolucionaris de Barcelona volen ab dinamita'l temple en construcció de La Sagrada Família y el saló gòtic de la Llotja. L'Odón de Buen aconsella l'extermini dels carlins.

Dia 11. — Sesab (per La Publicidad) que's republicans madrilens han xiulat a en Mardillach, ministre d'Agricultura, y li han donat dues bofetades. En Buxó ha sigut xiulat a les Corts. Cau el ministeri. A Barcelona continua'l desordre.

Dia 12. — El Xato del Jep entra a Sant Martí de Provensals; crema'ls centres republicans y fusella'ls als funcionaris de la República. Meeting a la piazza de Catalunya. L'Ardid jura exterminar als reaccionaris. Soisament demana homes... y pits. A la nit el Xato arriba a la piazza de Tetuán. Fuga dels revolucionaris barcelonins cap al Llobregat.

Dia 13. — Se sab que no es cert que'l Xato del Jep arribés fins a la piazza de Tetuán. Tranquilitat relativa. Els supersticiosos la atribueixen a ésser dia 13.

Dia 14. — Al Ajuntament el conseller Odón de Buen califica de reaccionari a en Lerroux. En Junoy el defensa. Acaban a trompadas. El públich xiula al Odón de Buen.

Dia 15. — *Finis Republicae*. La esquadra americana arriba a Sitges, destruïent el *Cau Ferrat* y la estatua del Greco. Protestas d'en Santiago Rusiñol. Deixa de publicarse La Publicidad. Anarquia absoluta. En Junoy s'amaga. Campi qui pugui!

Dia 16. — Lladres y assassins, sense cap autoritat (1) que'l vigili, surten al carrer sembrant la mort y la desolació. A la nit s'ouen al lluny las canonades de la esquadra americana contra la esquadra d'en Be-ranger, composta' d'un canoner de terza classe y de tres escampavias. A les dugas del matí la esquadra americana arriba a Barcelona. Rendició de la capital catalana.

Dia 17. — A la matinada desembarca a la porta de la Pau un destacament d'infanteria de marina del acorassat *Cavite*. Els badochs van a veure als marins americans. «Qué, passará? No ho sabém: sols se sab qu'ha fugit en Salmerón y ha caygit la República. Veu remí! Mentre tant ix un sol esplèndit. El jorn-

es magnific, contrastant ab nostras miserias. Els americans pujan Rambla amunt. Oh, Salmerón! ¿Ahont ens has dit?... Encara ho has fet més malament que l'any 1873!...

RAFEL VALLS Y RODERICH

Successos

El divendres passat uns grans crits de jilades! posaren en alarma al veïnat de la piazza de Sant Jaume.

Un subjecte anomenat Joan Carner era'l que feya's crits desd'un balcó de cá la Vila. Registrada la casa, s'hi va trobar a faltar un escrit d'una companyia tranviaria.

Se suposa que mirant-ho ab més detenció s'hi trobarán a faltar moltes coses.

El caco com de costum no pogué ésses agafat.

**

El diumenge dia 31 del prop-passat, a la piazza de la Universitat, hi tingué lloch un succés desagradable.

Un jove, fill d'un home ab més barbas que vergonya, comença a donar tals crits y à fer tals accions, que de primer moment cregué tothom que's tractava d'un boig; després es va averiguar que s'havia begut l'enteniment en dosis per sa sort bastant petita; es à dir, tota la que tenia à l'ampolla.

Capotes y Capetas

—Deu la guard.

—Deu la guard.

—Qu'es aquí que llogan trajes de màscaras.

—Miri bé, prou qu'es veu ab la mostra.

—Bé, aixó no es una rahó, perque també els taberners acostuman a posar una branca de pi à la porta y encare no n'hi trobat cap que vengúen pinyas.

—¡Ja! ¡Ja! Qu'está de broma.

—Per aixó vuy disfressarme; pera fer broma, y com que jo hi sentit à dir molts cops que la primera condicó pera donar el cop, es el traje, vinch à que m'en trihi un qu'es porti l'oli.

—Allavor, ja se'l que desitja. Vegi si li fa pessa aquest.

—Mare de Déu! Si aixó sembla una botiga d'aceite d'oliva!

—No m'ha dit un traje qu'es porti l'oli? Donchs, aquest.

—Home, si, que's porti l'oli, pro no en tacs; vuy dir un vestit que per si sol acrediti al que'l porti. Veu, jo pensava disfressarme, de burro, pro he tingut por de que tothom me coneguéss.

—Y aixó?

—Perque un altre any, ja vareix disfressarmi, y per cert que'm va anar molt bé. Figuris que pera donar més propietat al personatge que representava, se'm va occurrir caminar de quatre potas, es à dir, de dos mans y dos potas. Excuso dirli que aquesta posició'n permetia, veure'ls baixos de tothom ab molta facilitat y en carrers plens de gent com en els días de Rua, imaginis si devia disfrutar el fill de la meva mare.

—Y va limitarse à mirar, vosté.

—Li dire, en principi si; pro fillet, l'esca s'encén al costat del foch, imaginis jo que no arribo à esca com devia posar-me al costat de las brasas que p'els carrers d'aquest Barcelona fan tants estragos. Jo soch un xich sanguineo de temperament (sap?) Y la vista de las... cosas que vaig arribar à veure, va posarme més ruhen que un ferro a la fornal.

—Y va saber contenir-se.

—A mitjas; Tip y cuyt de veure lo que no tothom veia, de sopte se'm posan devant per devant dos tipos més macos qu'un sol... jo ho suposava perque'ls baixos deixaven endevinar lo que serian els alts. Dos bebés ab totas las campanillas, la meva posició forsada y la visió d'unas pantorrillas tornejadas d'un art exquisit, varen vencer la meva proverbial prudència y fora de tino allargó els dits y... (zás!) un pesich un xiuet més amunt del tornell.

—¡Tiral!

—¡Ja ho crech si va tirar! Una cossa ab tota la forsa d'un camàlich, y una veu d'ayguardent de Valls, que accompanyava la cossa, dihenent: «cochinol més li valdría tirar d'un carro». Vaig quedar fret, al sentirlo y més al veure que's treya la caretta y el reconeixia: «Sab qui'era?

—Alguna Cocote.

—¡Que Cocote, ni rabes freights! El fill de la portera que descarrega melons al rebaix y que s'habilla una forsa à la cama capás de derribar las Dressanas si s'hi possa.

—Deyá, donchs, que volia un traje de...

—De... (qué li sembla à vosté?)

—¡Jo! Que vol que li digui, fillet, per mi tots son superiors.

—¡Ah! Sent aixis dónguimels tots.

—Miri, jo tinch un xich de pressa.

—Miri quina casualitat, jo també, vegi, de modo que quedem que'm vestiré de... ja ho tinch, de simoni.

—¡Ah! Es una disfressa de molta novedat.

—Y ademés, que porta cuia, lo que sempre equival a portar més tros de disfressa, que's que sols portan la roba neta y pelada.

—Vegi que li sembla aquest trajet.

—¡Aixó morat! ¡Fugi d'aquí! Si ab això semblaria un bisbe ab banyas!

—Y aquest negre?

—Fa massa... Setmana Santa

—Es qu'el vermell es tan vulgar (sap)... vegi aquest.

—¡Barbal!

—No, seyor; no'n porta de barba aquesta disfressa.

—No, si vuy dir ¡barbal! com volguent dir: ¡Encertada! Y ¡qué m'en faré de posarme aquest trajet?

—Dotze rals y la paga y senyal.

—No farém res.

—Donchs, miri, es baratissim.

—Tot lo que vosté vulgui, pro per dotze rals jo'm crech capás de posarme la pell d'un simoni auténtich.

—Vosté mateix.

—¡M'el lloga per sis?

—Ni per once y vint céntims, vegi, jo no més tinch una paraula.

—Be, are no ho fassi per tosuneria, no'm ve d'aquí à mi si vol faltar a la paraula (m'el lloga).

—No, seyor.

—Donchs, ho sento molt. Passaho bé y dispensi.

—Passaho bé. ¡Ah! Escolti, y aquest any ja no cal que's disfressi de burro.

—¡Ay, ay! (per que?)

—Home, per qué vegi si'n fa d'estona que l'esta fent.

K. MIÓ

Llibres

En Armonia con el Infinito, per en Rodolf W. Trine, es el titul d'una obreta molt caya, que ha editat la casa Parera, y que val la pena de que tots els partidaris del trust, la comprin y la llegeixin, que si ho fan, ya no esperaran ab tanta ansia l'avveniment de lo otro, perque en Trine ha resolt el problema de la felicitat ab un xich més de rahó y ab bastanta més literatura que l'amo del Parallel.

Encare que no som, ni podém ser, partidaris de la filosofia idealista, po'ns fà gens de pena haver de confessar qu'el misticisme d'en Trine, sinó convens, quan menys, e ben trovalo, com diuhen a la terra dels macarrons y'ls comichs, y creguin que no passatán cap mal rati s'hi gastan las tres pessetonas que val el llibre y s'el empassen... moralment ab molta més rahó, perque'l seyor Clement y Tarrer, que ja'l coneixiam com a bon escriptor, ha fet una traducció tant literal com literaria que ajuda d'allò més a... posar-se *En Armonia con el Infinito*. Y are aixó'm ve més bé que fet d'encarrech pera aconsellar a n'en Costa y Jordà que no deixin de visitar al seyor Clement y preguntar-li com se fa per traduir bé, que aquest seyor es possible que els ho expliqui y ab aixó evitaran el tornar a posar sas pecadoras mans en obras com las de Hauptmann, que volen noys de més talent que's suros que han portat al intim aquells Seixidores, que teixien tan malament y que tan mal rati ns varen fer passar díjous passat.

Faulas d'Isop, per en Joseph Alcoverro y Carols.

Si jo hagués de parlar de tu a mi ab el seyor Alcoverro l'aplaudiria sense reserves, perque'l llibret m'agrada y aixó qu'es un altre traducció, y també més maca que las d'en Costa y'l seu Polux Jordà, pro, oficialment, no puch donar una opinió favorable general, perque l'autor

La eterna Saturnal Espanyola

Saturno, devia neixer à Madrid. No ho d'upin pas; arreu se conserva més o menys, recàsfat el culte al Deu del esbojarrament, pro sempre en determinades èpocas del any.

A Madrid y per ende al resto d'Espanya, las saturnals, son eternas.

Això està en la sanch de tots els fills de la invencible, heroica y tan timida península Ibérica.

El Carnestoltes espanyol, dura, desde las doze y cinc minuts del 31 de Desembre de cada any, fins a les doze y cinc, del 31 del any següent.

El fingiment, la farsa, la mentida, la cara tapada pera evitar qu'el coneguin, es la característica del espanyol.

No li es possible mostrarse à la llum del sol tal com es, porque es molt poca cosa, y necessita disfressar d'altri pera semblar quelcom.

Donchs què: El farsant que pera conseguir un silló al Congrés, predica als veïns de qualsevol districte la arribada de la panacea qu'ell portarà pera ferlos rics ab vintiquatre horas (no es una disfressa?) No es la genuina representació de la ambició disfressada de patriotisme?

El gulut què ab ventre plé excita la massa en profit propi, pera aixecar son nom desconegut y alcansar un poder que dongui prou pera viure ab la esquena dreta. El que valguntense de la crisis obrera, parla de satisfacer las passions y apetits del analfabet (no es la màscara de la Democracia aplicada sobre'l rostre de la concupiscència?) L'acaudalat comerciant que veyst perillar els seus interessos s'aculieix pera defensarlos, sota una bandera d'ordre, encare que questa bandera, siga la representació d'un ideal de patria qu'ell no pot sentir, ocupat, com està, sols ab els *tants per cent* y la puja de valors (no es el mercantilisme disfressat d'autonomista?) El pare de numerosa familia que pera lograr el desitjàt *empleo*, s'arrosgue als peus del potentat, rebaixantse y envilintse (no es la fam disfressada d'admiració?) (no es la necessitat disfressada d'esclavitud?) L'autor que sorniant llores, y ab el desitj d'obtenirlos prompte, no repara en apropiarse la obra d'altri posant son nom a sota ab lo major descaro (no es la ignorancia disfressada d'intelectualisme?) Donchs, tots aquests mascarons, son Espanyols. Dells y dels que rederra de lls fan sa via, se compón la península Ibérica.

Eterna Saturnal, en que tots portém carreta!

El pobre, disfressat de rich, el lleig de guapo, el gandul de trevallador, el vici de virtut, el cinisme de franquesa...

Passeu la vista pera aquest cinematograf, comensant per nosaltres mateixos exten els ulls per tota la plana y no hi veureu res més que la *Rua*, una inacabable *Rua* qui comensament s'empalta ab lo final, formant un circol vicios del que tots ne som parts integrals.

Fins n'hi van disfressats d'espanyols.... y es ben cert que a n'el fons no ho son pas.

Per'això, perque tothom se cubreix ab lo ropatge del vehi, es per lo que al comensar deya que Saturno era espanyol...

Per'això, per res més que per'això, escribia jo-are fa cinch o sis anys, quant las guerras colonials, temps en que tots varen disfressar-se de Cid Campeador, las segunts estrofas, dedicadas á la prempsa que's lamentava del desús en que anavan cayent las festas de Carnestoltes:

No os queixeu de qu'eixas festas
se vagin perden (qué hi fà)
com voleu veure disfressas
si à Espanya s'en veu tot l'an?

S. GIBERT M.

Pierrot y Colombina

—Ahont vas, tu, tant habillat,
cara y nás enfarinat,
ab ayre de seductò?

—A oferirte ma amistat
y à obsequiar-te ab un petó.

—Fuig enllà, veil perdiuari,
chacós, padrastre, falsari;
bè prou que t'he conegut,
malgrat ton posat astut,
qu'est l'autor del meu calvari.

T'amistat, ni regalada
pot ser per mi desitjada
puig fa temps que't coneix prou,
y veig ta intenció malvada
d'escanyarme ab el teu jou.

Ton alé es peste danyina,
ta llengua serp viperina,
ta boca un clavaguero
que quant ne fa algún petó
no acaricia qu'enmatzina.

Ja comprens que't veig veni.
—Escoltam, bell serafí,
t'estimo y't brindo amors.
—No pot ser; que nostres cors
tenen molt oposat fi.

—No sigas tonta, nineta;
al veni à ferte l'aleta
brindante vida y progrés,
cregas que ho faig més que res
per deixarte satisfeta.

Ab mi trindreu tu y tots fills
defensa en tots els perills,
llibertat, avensos, pau;
y embarcats en ma gran nau
serém estol de capdills.

Admetent ma companyia
no faltará l'alegria,
nadarás en la opulencia
y arts, comers, industria y ciencia
guanyaran sigele per dia.

Mitjantsant ma protecció
el poble tindrà ocasió
de gaudirse del treball
y tots junts serém mirall
de la civilisació.

—Et sento y quedo aturdida
al jutjar la grant mentida
que's tanca a dins ton cervell;
¿qué'm pensas que n'es masell
l'ayer que'm dona la vida?

Tas promeses son ficcions,
tos proposits traicions,
tos fets odi y salvatgisme,
ta llei sola el despotisme
tot en tu son negacions!

Ni et mou ma prosperitat,
ni t'inspira la lleialtat
de que fas gala, caduchi;
lo que vols es el meu such
per viure més regalat.

—Donchs, em desprecias.—Y es clà.
—Pénsalo bé.—Pensat està.
—Casi, casi em desafias.
—Es que'm sobran energias
per sens tu poguer passà.

—Mira qu'ets poqueta cosa
y et feriré si'm fas rosa.
—No m'espanta t'amenessa;
per tu soch prou y fins massa
y el valor mon pit arrosa.

Si ara soch poch, creixeré;
si'm manca ardor, ja'n tindré;
els petits prou se fan grants;
pensa que tots els instants
per ma causa emplearé.

Tu vas disfressat, jo no;
tothom veu qu'ets un traidò,
tothom veu que soch honrada;
i apartat! qu'emancipada
vull viure de ta opresso.

—No ho logratarás.—Si, algun dia:
quan tinga l'Autonomia
al esfors del meu civisme
y de tu, fals Centralisme
deslliui ma companyia.

PERE R. VILA

2-2-1904.

El carro per las societats

Diferentes vegadas hem tingut de deixar de donar compte de escrits que'n han dirigit societats catalanistas, pregantnos sa inserció, per no tenir en nostre setmanari un lloc ahont inser-tarios.

A si y efecte de poguer complaire, en endavant, à las agrupacions y societats catalanistas, obrim aquesta secció exclusivament destinada al objecte esmentat:

Nova Catalunya.—Aquesta democrática entitat catalanista republicana, ens ha dirigit una atenta invitació participantnos que avui, en son hostatje social, Rosal 3 i 33 (Poble Sec), hi tindrà lloc una vellada política autonomista-democrática, pera commemorar la proclamació de la República de 1873, convitantnos, al ensembles, à pendrehi part, lo que farérem ab molt gust, no justament pera celebrar la proclamació d'una República, sino per la significació fràgilment democrática que tindrà l'acte y pera fer un acte de companyerisme envers elements asins à nostres ideas. Usaran de la paraula oradors del camp autonomista aven-sat, entre'ls que recordem els senyors Laporta, Tona, Monegal, Coc, Grant y Sal y un estimat company de redacció.

L'acte tindrà lloc á dos quarts de deu del ves-pre y la entrada serà pública.

Progrés Autonomista.—L'últim diumenge del mes passat quedà constituida aquesta nova agrupació autonomista.

Pot jutgarse de sa finalitat per las següents trattas qu'extrayém d'un prospecte-proposta de soci que s'ens ha enviat:

...ja qu'el nostre modo de pensar l'exposaré ab tota claretat en el manifest qu'oportunament pensém dirigir al poble català, ens limitém àdir, qu'alséms bandera d'Autonomia, Llibertat y Progrés y que això com altres illytan per assolir l'Autonomia de Catalunya tot fent propaganda de llurs idees moderadas, nosaltres també trevallarem per la reivindicació de la personalitat política y jurídica de Catalunya y al ensembles pel triomf de totas las ideas que simbolisan els lemas de nostra bandera..

Ens sembla qu'el *Progrés Autonomista* fará feyna profitosa. Demostran els elements que componen que saben shont van y que saben parlar clar. Y això es lo que convé en las actuals circunstancies.

S'admeten adhesions de soci en el domicili de son tresorer don Juan Oristrell, Argenteria, n.º 8, botiga.

Desde la captura del Paris y de las victorias coloniales que continuament *El Liberal* ens feya saber, cap més noticia ens ha interessat tant com la qu'ens va endosser el di-vendres passat:

LA DERROTA DE MAURA

aixis, ab lletras grossas y tot.

Y saben qui va ésser el vitoriós? Donchs, el director de *El Liberal* en persona.

[Ni l'aventura de don Quixot ab els molins de vent!

Tot propaganda fúia. ¡Ah, mercachifle!

**

Un grupet d'estudiants forasters fent veure que s'indignaven per las veritats que varem cantar la setmana passada al esquifit de cos y ánima Sr. Rodriguez Méndez, tractavan *nada menos* que d'assaltarnos la redacció.

Dos redactors d'aquest setmanari estavan presents mentrens discutian la jugada, que per fi la *prudència* els va aconsellar que la deixessin corre.

Vamos, jóvenes aprovechados, cuan l'intenció ya ni ha prou. ¡Quin sobresalienta que us heu guanyat!

**

Ja se'ns ha revelat un altre, eloquent. En Giner de los Pipis.

Aquest es el *reserva* per las ocasions de compromís.

Es d'aquells que'n Peyus diu:

«Qui xerra sempre à tot drap
qui tot vol ferho en res sap
cau en terra es trenqu'el cap
d'í fan Ministre.»

Els eloquents son els que han portat à Espanya al decaiment actual.

A Barcelona no més li faltava una manxiula d'aquest calibre. ¡Pobretat!

**

S'ha de ser conservador, barrut y dirse Planas y Casals per dir semblants paraules:

«Defendemos la religión, la patria, la monarquia, el orden social, y vivimos à la sombra de estos principios que no morirán jamás. ¡Dios nos libra de que murieran!

No podemos negar, empero, que hemos sufrido quebrantos. Elementos que ayer dormían mientras luchábamos atajando los revolucionarios, se han lanzado á la política no obstante abominar de ella, teniendo por lema una negación (destruir los antiguos partidos de orden), sin atreverse á definir su programa, por temor á las discordias de sus heterogéneas facetas. Esos elementos nos han combatido con saña, esgrimiendo hasta la calumnia; pero, á pesar de todo, nadie podrá desconocer que durante largos años hemos mantenido la paz moral y material en Barcelona.»

¡Ja ho crech, si regnava la pau, aquella pau, que deu regnar en una cova de llaides, quan borratxos y exaltats acavan de repararise un bon boï.

Per xó es tant antipàtich el Catalanisme pel senyor Planas.

Perque ve à ser per ell com la guardia civil p'els altres, es à dir, l'únich inconvenient que té l'ofici.

**

Els torments de Montjuich, las vagas, la revolució social y la política, las meriendas de negros, las guerras colonials, el P. Nozaleda, tot ja está expremut, prò els interessats se troben com si no s'hagués fet res.

¡Politichs de *La Perdida*, que no preparéu cap més reclam!

Espavilarse, que las masses inconscients s'adormen.

Els domadors corren perill quan las fieras están famolencas.

**

En Salmerón no vol venir à Barcelona per por de qu'el matin à sustos.

¡Com que al menos sentiria à dir deu ó dotze vegadas al dia, que demà pujará la Republica...

**

El noi tendre tampoch vol venir per por d'encostiparse.

Està delicat y com que à Barcelona hi fa tan fret...

Fins qu'el sol de l'autonomia no suavisja la temperatura, els enemichs que no's moguin de casa; una mica d'aire porta una pulmonia, y la pulmonia porta al calaix.

Ja fa be, ja; de no deixarse veure per are.

**

Tractant del vot obligatori, l'Alfred Calderón diu:

¡Y ahora ese Estado tramposo y fullero, maleante y socarrón, calza el coturno trágico para imponer á los ciudadanos el cumplimiento de sus civicas obligaciones! Es como si Neron decretara la caridad, Sardanápalo la continencia á la castidad, Junoy, vuil dir Messalina... y La Publicidad el cumplimento de las ideas d'en Calderón.

**

En Maura ha batejat als rotativeros de Madrid ab el nom de «Cacicat de la Prempsa».

Cap al ball

EN CARNER. — No va dir qu'hi vindria de rata.

EN BUXÓ. — Si, senyor; però mi hi repensat. No veu que de rata tothom me coneixeria.

Per lo acertat l'hauriam de felicitar.

Figúrintse si son desahogaos aquests periodistas, qu'are s'han posat al costat d'en Beranger prodigantli paraus honorificas y respectuosas ab motiu d'haver sigut destituit pel govern.

El general Beranger ha sigut el que més temps ha desempenyat la cartera de Marina, avans, mentres y després de construirse la esquadra de marras que tants milions va costar y que tan lluït paper va fer a Santiago y à Cavite.

Després escandalitsaran buscant als responsables de la darrera desfeta.

Si la derrota l'haguessin de pagar els verdaders culpables ¡qué ni hauria à horas d'are de senyors que no embrutarian quartills!

Tan aquí com à Madrid.

**

La Tràgala diu que si puja el preu del pa es à causa del desmèrit de la moneda espanyola.

Supliquém als pèrdis que quan hagi de pujar la república seva, qu'ens avisí ab uns quants dias d'anticipació, que'n farém provisió, perque llavors si que serà un luxo el menjat pa.

Perque pujin els cambis y baixi'l paper,

no hi há com que corri la veu de que's républican dels trust es fican per algún puesto. ¡S'anta es la confiança que inspiran al país y al estranger!

**

Fa molt temps que's venen fent treballs per arreplegar en una controversia als baladriers de *La Perdida*.

Pró tot en va.

Tenen por de que al tréurelshi els drapets al sol s'els vegi la porqueria. ¡Portan la camisa tan brutal!

CORRESPONDENCIA

A cavall.

A peu: Feu. J. K.—Nin petit de la Llacuna; Ciri trençat; El timbaler del Bruch; K. Ro de Torn.

Rosend R. M.—Està bé y hi estém conformes, però això deuria publicarlo un periòdic federal.

J. K.—No hem tingut la sort de trobar res de lo que vosté ens va indicar en sa carta del dia 7 del passat.

R. P.—El fet de que un catalanista usi tarjes en castellà, si per la indole de sa carrera se li fan necessàries, no ho creyem censurable. ¡Abi si tothom pogués prescindir del nostre pa de cada dia... Mediti això y pensaré com nosaltres.

Fidel Giró, impressor. — Carrer de Valencia, 233

LA TRALLA DEL CARRETER

SEMANARI CATALANISTA DEMOCRÀTIC

NOSTRE PROGRAMA:

EN LO POLÍTIC: Las bases de Manresa, exceptuant la base tranzitoria.

EN LO RELIGIÓS: Tolerancia envers totas las relligions y protecció del Estat, à cap.

EN LO SOCIAL: Que richs y pobres, amos y trevalladors, resolguin sas diferencies, inspirantse sempre en aquets lemas: ORDRE, JUSTICIA y AMOR.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

MITJ ANY...	{ Barcelona	1'50 Ptas.
	Fora.....	2 ..
UN ANY....	{ Barcelona.....	3 ..
	Fora.....	4 ..

REDACCIÓ: Bruch, 41, 3.er, I.

BIBLIOTECA

NOVA CATALUNYA

VOLUMS Á UN RAL

Volum I.-Creuhant la plana morta,
per Frederich Pujulá y Vallés (Agotat.)

„ II.-Monòlegs humorístichs,
per Pompeyus Gener

„ III.-Rondallas pera noys,
per Aureli Capmany

„ IV.-Fugint del llot,
per Rafel Folch y Capdevila

„ V.-La ELLA d'en Vademeum,
per Frederich Pujulá y Vallés

Administració: Bruch, 41, 3.er 1.

Diumenge sortirà el volum VI

EL CANT DEL CIGNE

per LLEÓ TOLSTOI

Volum VII Volum extraordinari

Agna-Maria

Epissodi de la guerra dels "Segadors"

PER POMPEYUS GENER

Preu: **2** rals.